

Cansu Doğanay¹
Araştırmacı

Merve Dünder²
Araştırmacı

Aycan Kulaksız Hacıbebekoğlu³
Araştırmacı

COVID-19'UN BİRİNCİ DALGASINDA İSTİHDAM GELİŞMELERİ

Küresel ölçekte yaşamımızı tehdit altına alan COVID-19 pandemi koşulları, ülkemizde de yılbaşından itibaren etkili olmaktadır. Salgının kontrol altına alınmasına yönelik önlemler, 10 Mart 2020 itibarıyla Türkiye'de ilk pozitif vakanın tespitiyle ülke geneline yayılmış ve sıkılaştırılmıştır. Bu kapsamda, iş yerleri ve okullar kapatılmış, seyahatler yasaklanmış, toplu etkinlikler iptal edilmiş ve Mayıs ayı sonuna kadar çeşitli aralıklarla ve çeşitli yaş grupları odaklı sokağa çıkma yasakları getirilmiştir. Haziran ayı başında ise önlemler büyük ölçüde kaldırılmış, sosyal mesafenin korunması ve maske takılması şartları altında vatandaşların kontrollü bir şekilde normal hayatlarına dönmeleri sağlanmıştır. Bu dönemde, okullar ve üniversiteler çoğunlukla uzaktan eğitim vermeye devam ederken, işyerlerinde ofisler kademeli olarak açılmıştır.⁴

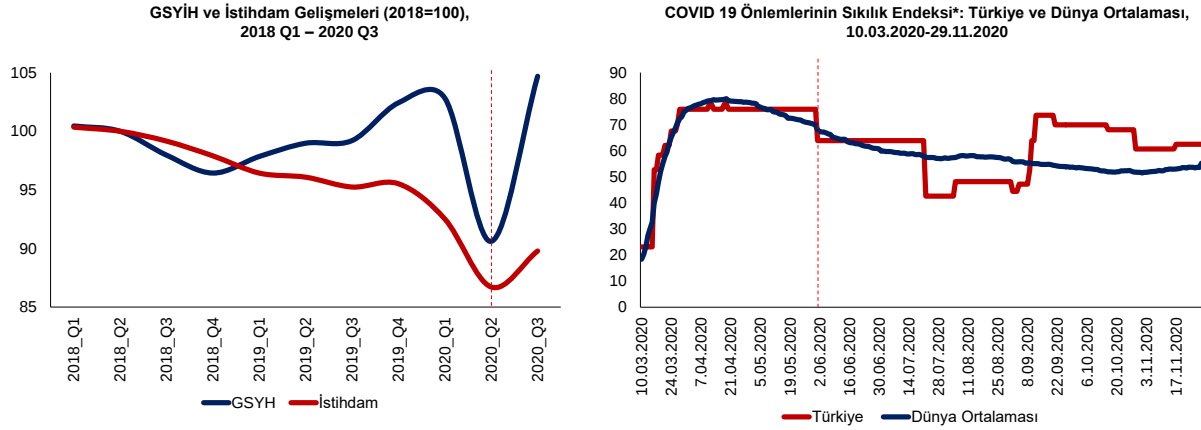
İnsan sağlığını koruyucu ülke çapında alınan söz konusu tedbirler, ekonomik aktivite üzerinde arz ve talep yönlü baskılar yaratmış, üretim ve istihdam önemli ölçüde daralmıştır. Gündemde olan önemli bir tartışma; önlemlerin kaldırılmasıyla üretimde 2020 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla hızlı bir toparlanma gözlenirken istihdamda benzer iyileşmenin gerçekleşmemesidir. Bu gözlem, istihdam kayıplarını önlemeye yönelik hala geçerli olan tedbirler de göz önüne alındığında daha da çarpıcı olmakta ve geleceğe yönelik kaygıları artırmaktadır (Şekil 1).

¹ <https://www.tepav.org.tr/tr/ekibimiz/s/1330/Cansu+Doganay>

² <https://www.tepav.org.tr/tr/ekibimiz/s/1376/Mukaddes+Merve+Dunder>

³ <https://www.tepav.org.tr/tr/ekibimiz/s/1332/Aycan+Kulaksiz+Hacibebekoglu>

⁴ COVID-19 kapsamında Türkiye'de alınan önlemlerin kronolojik listesi Ek'te sunulmuştur.

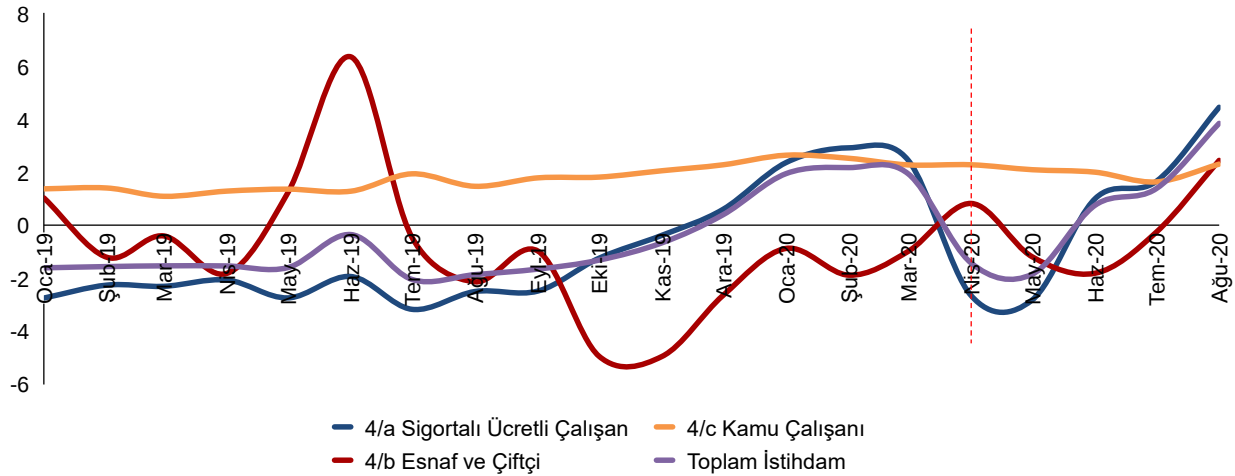
Şekil 1. COVID-19 Önlemleri ve Büyüme-İstihdam Gelişmeleri

Kaynak: TÜİK, OurWorldInData ve TEPAV görselleştirmeleri

(*) Sıklık endeksi 0-100 arasında değer almaktadır, 100 en sıkı durumu göstermektedir.

İlgili tartışmalardan hareketle, bu notta, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ve Türkiye İş Kurumu (İŞKUR)'nun verileri kullanılarak COVID-19 salgınının kayıtlı istihdam üzerindeki etkileri çalışan sınıfı, sektörler ve iller bazında analiz edilmekte ve tedbirlerin kaldırılması sonrası beklenen toparlanma eğilimine yönelik çıkarımlarda bulunmaktadır.

En fazla etkilenen grup ücretli çalışanlardır. Türkiye’de ilk vakanın tespiti ile birlikte önleyici tedbirlerin alındığı ve aşamalı olarak sıkılaştırıldığı Nisan ayından sonra salgının istihdam üzerindeki olumsuz etkileri hissedilmeye başlanmış ve Mayıs ayında toplam istihdamdaki daralma dip noktasına ulaşmıştır. Toplu veriler ilgili daralmanın iki ay sürdüğünü, Haziran ayında tedbirlerin gevşetilmesiyle toparlanma eğiliminin başladığını göstermektedir. Ancak, çalışan sınıfına göre bakıldığında, gelişmeler farklılaşmaktadır. Kayıtlı istihdamın yüzde 70’inden fazlasını oluşturan 4/a sigortalı ücretli çalışanlar en fazla etkilenen grup olurken, 4/b esnaf ve çiftçi grubunda daha sınırlı bir etki gözlenmiş, 4/c kapsamındaki kamu çalışanları ise pandemiden etkilenmemiştir (Şekil 2).

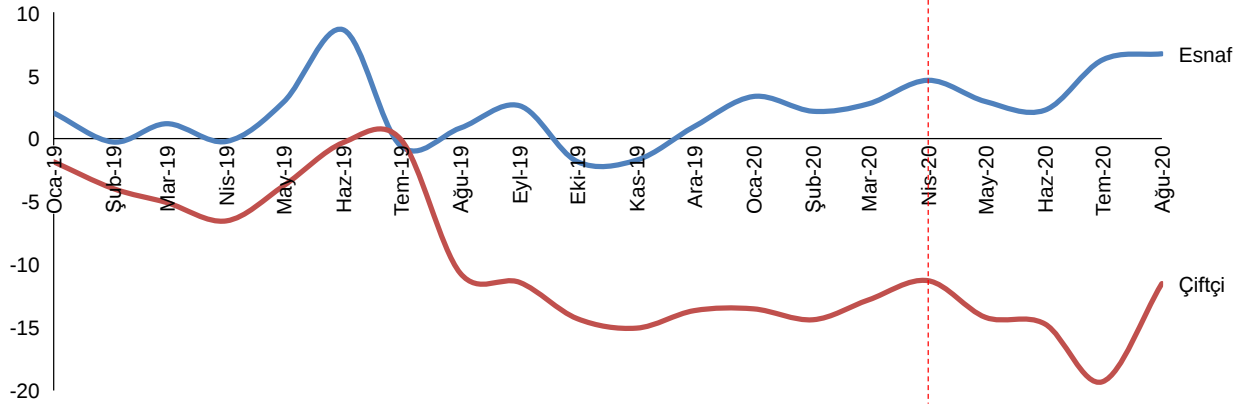
Şekil 2. Sigortalı Çalışan Sayılarının Yıllık Değişimi (Ocak 2019-Ağustos 2020), %

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

Çiftçi grubunda 2019 yılı ikinci yarısından itibaren gözlemlenen düşüş salgınla birlikte derinleşirken, esnaf sayılarındaki artış sürmektedir. 4/b sigortalı esnaf-çiftçi sayıları Nisan

ayında yüzde 0,8 artmış, Mayıs ayında ise yüzde 1,2 gerilemiş ve salgının genel etkisine kıyasla sınırlı bir etki gözlenmiştir. Ancak, alt gruplarda önemli farklılıklar mevcuttur. Tarım sektöründe faaliyet gösteren kayıtlı çiftçi sayısı Nisan ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10,9 daralmıştır ve söz konusu daralma Eskişehir dışında tüm illerde izlenmiştir. Çiftçi grubunda gözlenen bu olumsuz gidişatın uzun süredir hakim olduğu not edilmelidir. Diğer taraftan, esnaf sayısında yıl genelinde gözlenen artışlar hız kesmiştir; Nisan ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,6 artış görülürken, artış oranı Mayıs ayında yüzde 2,9, Haziran ayında ise yüzde 2,3'e gerilemiştir (Şekil 3).

Şekil 3. Esnaf ve Çiftçi Sayılarının Yıllık Değişimi (Ocak 2019-Ağustos 2020), %

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

Kamu istihdamında sabit seyir korunmuştur ancak, bazı iller olumsuz ayrılmaktadır. Türkiye genelinde kamu istihdamının Ocak-Ağustos 2020 dönemindeki artışı yıllık bazda yüzde 1,6 – 2,6 arasında değişmektedir. Bu olumlu görünüm, iller detayında bakıldığında bazı iller için bozulmaktadır. Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına kıyasla 64 ilde istihdam artışı gözlenirken, 17 ilde daralma yaşanmıştır. Kamu çalışan sayısı en fazla (yüzde 14,2) Karabük'te azalmıştır. Karabük'ü, sırasıyla, Yozgat, Niğde, Aksaray ve Kırşehir illeri takip etmektedir. Bu eğilim ilgili illerde Ağustos ayına kadar devam etmiştir (Şekil 4).

Şekil 4. Kamu Çalışan Sayısı En Fazla Azalan İlk 10 İl (Ocak-Ağustos 2020),* %

İl	Ocak 2020-2019	Şubat 2020-2019	Mart 2020-2019	Nisan 2020-2019	Mayıs 2020-2019	Haziran 2020-2019	Temmuz 2020-2019	Ağustos 2020-2019
Karabük	4,3	-11,1	10,7	-14,2	-15,6	-11,8	-15,3	-0,6
Yozgat	1,8	-1,7	1,2	-5,8	-5,7	-6,3	-6,5	-5,9
Niğde	5,0	2,2	4,7	-4,5	-4,4	-4,4	-4,9	1,2
Aksaray	4,9	1,0	4,4	-3,2	-3,0	-3,2	-3,2	1,8
Kırşehir	0,3	1,1	0,2	-3,0	-2,9	-3,0	-3,5	0,9
Rize	0,9	0,2	0,4	-2,9	-2,6	-2,7	-3,2	1,0
Bilecik	2,9	2,5	1,6	-2,6	-2,5	-3,0	-3,6	1,9
Erzincan	2,2	3,6	3,0	-2,0	-2,9	-3,6	-4,3	4,1
Karaman	3,3	2,7	2,2	-2,0	-2,0	-2,2	-2,8	1,9
Bitlis	2,3	2,6	2,8	-0,9	-0,1	1,8	3,4	7,6
TR Geneli	2,6	2,5	2,3	2,3	2,1	2,0	1,6	2,3

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

(*) Sıralama Nisan 2020'ye göre yapılmıştır.

Nisan ve Mayıs aylarındaki daralma sektörlerin geneline yayılmıştır. Pandemiye yönelik önleyici tedbirlerin istihdama negatif etkisi 22 alt sektörün hemen hemen tamamında gözlenmektedir. 2020 yılı Nisan ayı itibarıyla yıllık değişimlere bakıldığında; başta konaklama, yiyecek ve içecek hizmeti faaliyeti olmak üzere turizm ve yurt içi hizmet sektörlerinin olumsuz etkilendiği gözlenmektedir. Yine inşaat ve imalat sektörleri de yılın en kötü dönemini yaşamıştır. Hizmetçi, bekçi, şoför gibi ev içi çalışan personeli içeren hanehalklarının işverenler olarak faaliyeti sektöründe de istihdam yaklaşık yüzde 40 gerileyerek en fazla daralan sektör olmuştur.⁵ Bu süreçte sağlık çalışanlarına olan ihtiyacın artmasıyla insan sağlığı ve sosyal hizmetler faaliyeti sektörü istihdamı hızlı artan tek sektördür. Yılın ikinci yarısında istihdamda genel bir toparlanma eğilimden bahsetmek mümkündür (Şekil 5).

Şekil 5. Sektörlere Göre Çalışan Sayısındaki Yıllık Değişim (Ocak - Ağustos 2020),* %

Nace Kodu	Faaliyet Adı	Ocak 2020-2019	Şubat 2020-2019	Mart 2020-2019	Nisan 2020-2019	Mayıs 2020-2019	Haziran 2020-2019	Temmuz 2020-2019	Ağustos 2020-2019
A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	-0,2	-3,9	-2,5	-3,4	-3,6	-0,8	-0,5	3,9
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	-0,6	-4,7	-2,4	-7,2	-6,7	-1,9	-2,2	1,6
C	İmalat	5,2	6,6	6,4	2,4	2,9	5,7	5,1	7,7
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtım	6,1	4,7	4,6	1,8	4,0	5,4	4,1	5,3
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	-0,5	-0,5	-0,3	-1,2	-2,0	-1,2	-0,8	1,5
F	İnşaat	-14,6	-13,0	-10,5	-15,6	-13,1	0,9	0,7	10,0
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	3,0	4,4	4,5	1,1	0,9	3,4	3,1	4,1
H	Ulaştırma ve Depolama	6,5	7,1	6,5	1,9	2,1	4,8	5,2	7,2
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8,0	8,8	2,4	-16,4	-19,6	-18,0	-14,5	-9,2
J	Bilgi ve İletişim	11,1	11,7	10,2	5,3	5,3	8,0	7,7	8,2
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,6	1,4	2,0	0,3	-0,2	1,1	-0,4	1,0
L	Gayrimenkul Faaliyetleri	11,0	12,8	12,5	9,8	8,1	10,6	10,8	14,4
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,1	0,8	-0,3	-4,6	-5,4	-3,5	1,2	-0,8
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-2,0	-4,5	-5,4	-11,3	-11,9	-9,6	-6,3	-4,2
O	Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	10,1	8,5	8,6	7,8	6,4	15,0	15,6	16,5
P	Eğitim	5,6	5,4	2,4	-1,7	-3,4	3,0	2,5	3,6
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	12,1	12,5	15,1	15,2	15,2	18,6	18,9	20,8
R	Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	6,5	8,4	2,5	-8,3	-11,1	-8,9	-9,5	-10,7
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri	4,4	5,3	4,0	-4,1	-4,7	-3,7	-3,8	-0,2
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri	-29,5	-32,9	-37,3	-39,0	-38,2	-35,2	-49,4	-49,1
U	Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	10,9	8,7	5,6	3,3	3,1	1,7	1,2	0,7
	Ek-9 Ev Hizmetlerinde 10 Günden Fazla Çalışanlar	9,0	12,2	14,6	11,9	10,2	11,7	18,9	26,6
	TR Geneli	2,4	2,9	2,5	-2,7	-2,8	1,0	1,7	4,5

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

(*) NACE Rev.2, 22 Kısım sınıflamalarıdır.

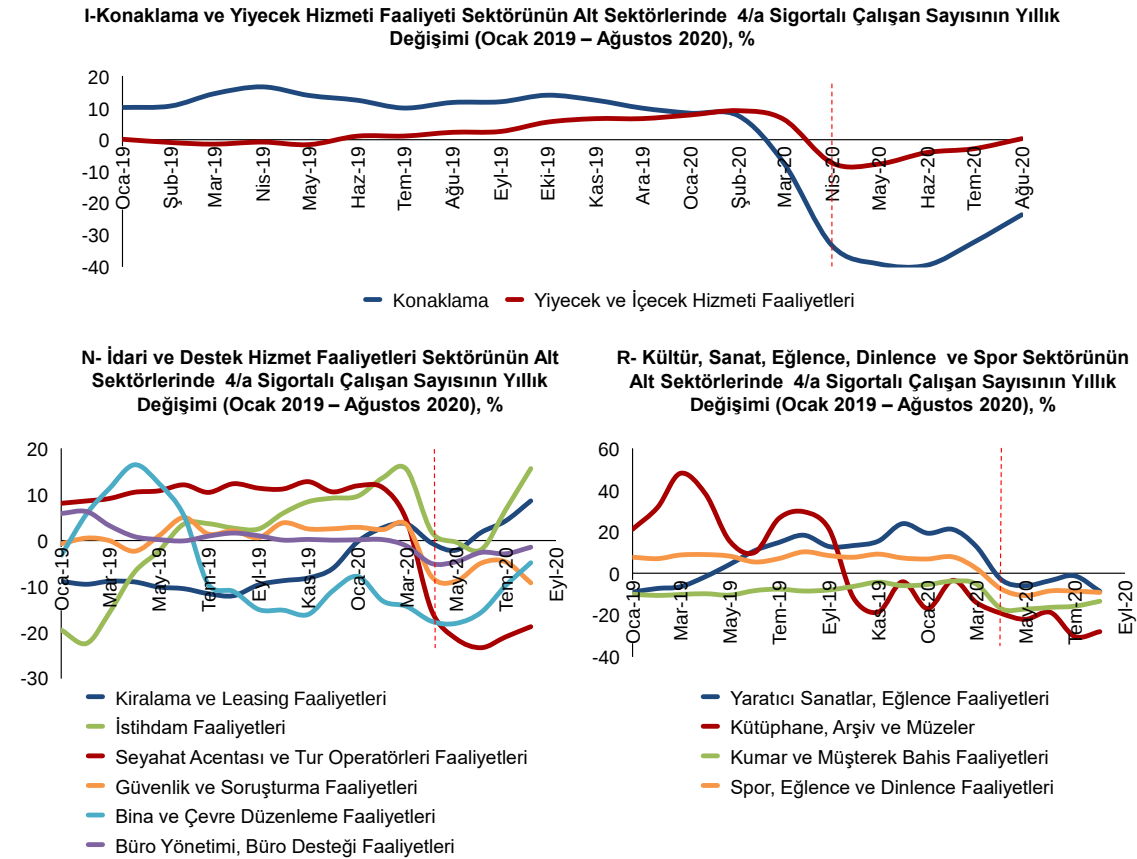
Konaklama sektörü istihdamı yüzde 30'un üzerinde daralmıştır ve toparlanma sınırlıdır.

Pandemiyle birlikte restoranların sadece gel-al ve paket servisi vermeleri, seyahatlerin kısıtlanması ve sokağa çıkma yasaklarının uygulanması konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti sektörünün istihdamında Nisan 2020'de yıllık yüzde 16,4 daralmaya neden olmuştur. Alt sektörler itibarıyla incelendiğinde; çalışan sayılarının konaklama sektöründe yüzde 33,4, yiyecek ve içecek hizmeti faaliyeti sektöründe ise yüzde 7,3 gerilediği görülmektedir. Haziran ayı sonrasında yiyecek ve içecek sektörü salgın öncesi düzeylerini yakalarken, konaklamada bu ivme gerçekleşmemiştir. Seyahat sektörü ile ilgili olarak da, idari ve destek hizmeti faaliyetleri alt sektörü olan seyahat acentası ve tur operatörleri faaliyetleri sektöründeki yüzde 15,3 azalış dikkat çekmektedir (Şekil 6).

⁵ Hizmetçi, aşçı, garson, uşak, kahya, çamaşırcı, bahçıvan, kapıcı, seyis, şoför, bekçi, mürebbiye, bebek bakıcısı, özel öğretmen, sekreter ve benzeri gibi ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hanehalklarının faaliyetlerini, kendi geçimleri için mallar üretmelerine yönelik olarak çeşitli faaliyetlerde bulunan hanehalklarının faaliyetlerini (avcılık ve toplayıcılık, çiftçilik, barınak ve giyecek üretimi vb.) kapsamaktadır. Ayrıca hanehalklarının geçim amaçlı hizmet üretim faaliyetlerini (hanehalkının geçimi için hanehalkı tarafından üretilen açılış, öğretmenlik ve aile üyelerinin bakımı vb.) kapsamaktadır.

Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe istihdam kayıpları devam etmektedir. Tedbirler dâhilinde sinema, tiyatro, müze ve spor salonlarının kapatılmasıyla sektör genelinde çalışan sayısı yüzde 8,3 azalmıştır. İşyerleri ayrımında bakıldığında istihdam; kütüphane, arşiv ve müzeler sektöründe yüzde 19,4, kumar ve müşterek bahis faaliyetleri sektöründe yüzde 17,1, spor, eğlence ve dinlence sektöründe yüzde 7,6 ve yaratıcı sanatlar ve eğlence faaliyetleri sektöründe ise yüzde 3 azalmıştır. Haziran ve Temmuz aylarında ilgili mekânlar açılrsa da toparlanmanın gerçekleşmediği görülmektedir (Şekil 6).

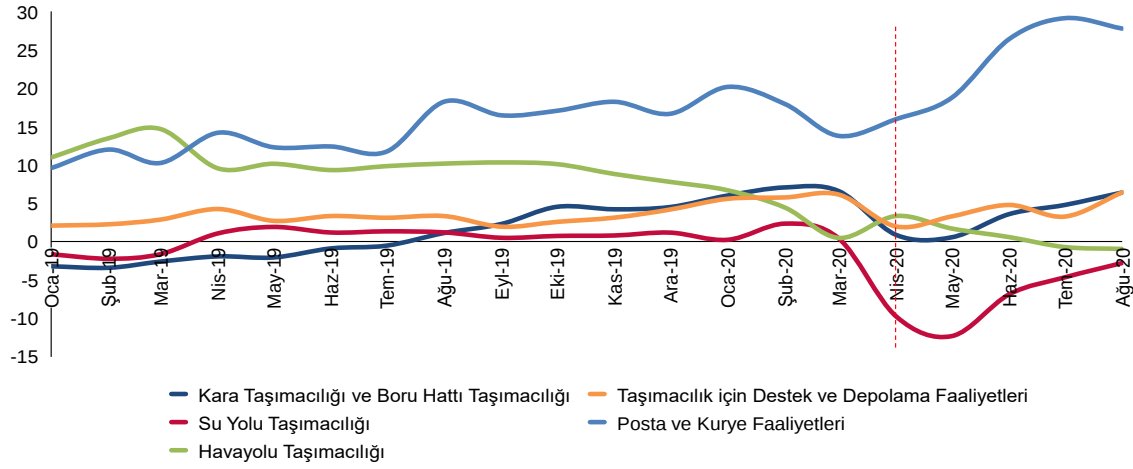
Şekil 6. Belirtilen Sektörlerde Çalışan Sayısındaki Yıllık Değişim, %

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

Posta ve kurye faaliyetleri salgın döneminde önem kazanan sektör olmuştur. Restoranların paket servis yapması, mağazaların kapalı olması ve online alışverişlerin yoğunlaşması posta ve kurye faaliyetlerine olan talebi önemli ölçüde arttırmıştır. Nitekim Nisan 2020'de bu sektörde çalışan sayısı yüzde 16 artmış ve ulaştırma ve depolama faaliyetinin artışında belirleyici alt sektör olmuştur. Sektördeki istihdam artışı devam etmektedir (Şekil 7).

Salgının sürmesi taşımacılık sektörünü olumsuz etkilemektedir. Nisan 2020'de çalışan sayısında yıllık değişimlere bakıldığında, su yolu taşımacılığindeki daralma yüzde 9,8'dir. Havayolu taşımacılığı sektöründeki gerileme Mayıs ayından itibaren görülmeye başlamış ve ilerleyen aylarda da etkisini korumuştur. Havayolu kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılık sektöründe de belirgin bir etki gözlenmemiştir. Söz konusu gelişmeler, seyahat yasakları kalksa da, salgın tam kontrol altına alınmadıkça taşımacılık sektöründeki istihdamın pandemi öncesi seviyelerine ulaşamayacağını düşündürmektedir (Şekil 7).

Şekil 7. Ulaştırma ve Depolama Sektöründe Çalışan Sayısındaki Yıllık Değişim (Ocak 2019 – Ağustos 2020), %

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

İmalat sektöründe istihdam hız kesmiştir. Salgın tedbirlerinin sıkılaştırıldığı ve üretimin en fazla etkilendiği Nisan ve Mayıs aylarında, imalat sektöründe süregelen istihdam artışları gerilemiş ve yıllık bazda, sırasıyla, yüzde 2,4 ve 2,9 düzeyinde gerçekleşmiştir. 24 alt sektör detayında bakıldığında, söz konusu etkinin genele yayılmadığı görülmektedir. Bu dönemde, metalik olmayan ürünler, kayıtlı medya basılması ve çoğaltılması, makine ekipmanların kurulumu ve onarımı ile içecek imalatı daralan sektörler olmuş, diğer 21 alt sektörde artış hızları düşmüştür. Eczacılık ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı pandemi döneminde pozitif ayrıışan tek sektör olmuştur. İmalat sektörlerinin istihdamının Haziran ayından itibaren toparlanmaya başladığı, Ağustos ayında da pandemi öncesi düzeylerine ulaştığı görülmektedir (Şekil 8).

Şekil 8. İmalat Sektöründe Çalışan Sayısındaki Yıllık Değişim (Ocak 2019 – Ağustos 2020),* %

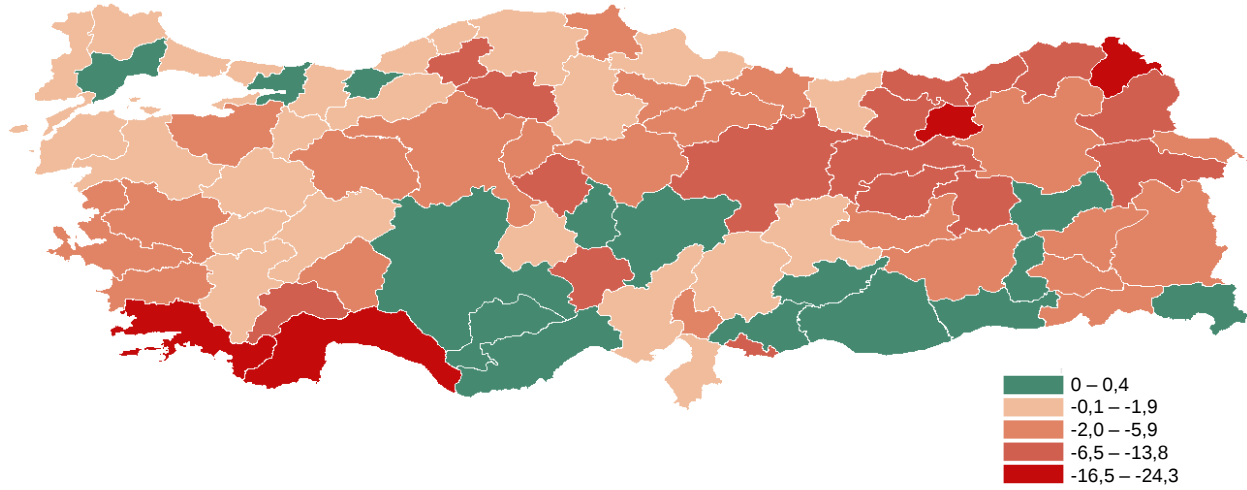
Nace Kodu	Faaliyet Adı	Ocak 2020-2019	Şubat 2020-2019	Mart 2020-2019	Nisan 2020-2019	Mayıs 2020-2019	Haziran 2020-2019	Temmuz 2020-2019	Ağustos 2020-2019
23	Metalik Olmayan Ürünler İmalatı	-2,7	-1,3	-1,1	-4,6	-4,4	0,8	1,7	4,9
18	Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	-2,7	-1,8	-0,6	-3,4	-2,9	-1,1	-1,8	0,3
33	Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı	3,7	4,2	3,3	-1,5	-0,1	2,3	1,3	4,3
25	Fabrikasyon Metal Ürünleri(Makine Teçhizat Hariç)	2,0	3,8	3,2	0,1	0,9	3,5	2,6	5,6
11	İçecek İmalatı	0,4	1,5	2,6	0,2	-0,1	1,8	2,7	3,4
22	Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalatı	3,9	5,3	4,8	0,8	1,7	5,3	4,8	7,7
16	Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri	0,6	3,1	3,4	1,3	1,3	5,1	4,5	7,3
24	Ana Metal Sanayi	2,2	2,5	4,1	1,3	1,2	4,0	3,2	6,3
19	Kok Kömürü ve Petrol Ürünleri İmalatı	1,4	1,6	2,2	1,6	1,1	1,9	0,6	2,2
29	Motorlu Kara Taşıtı ve Römork İmalatı	1,9	2,7	4,2	1,9	2,8	4,0	3,7	6,0
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	5,0	6,6	6,2	1,9	2,1	4,3	4,1	5,4
10	Gıda Ürünleri İmalatı	5,6	7,2	6,6	2,8	3,8	5,6	5,3	6,7
31	Mobilya İmalatı	4,3	7,4	8,3	2,9	4,1	8,4	8,5	11,6
27	Elektrikli Teçhizat İmalatı	4,4	6,5	6,5	3,5	3,0	5,2	5,8	10,5
28	Makine ve Ekipman İmalatı	3,3	5,4	5,4	3,7	4,1	7,4	7,0	10,3
12	Tütün Ürünleri İmalatı	6,5	6,4	3,4	3,9	6,3	12,8	14,1	18,8
14	Giyim Eşyaları İmalatı	11,0	12,5	11,2	4,6	4,8	8,4	6,2	9,3
15	Deri ve İlgili Ürünler İmalatı	12,0	13,4	13,2	5,7	5,2	8,0	6,8	8,9
32	Diğer İmalatlar	8,1	9,5	9,7	6,4	7,8	11,2	11,2	13,9
20	Kimyasal Ürünleri İmalatı	9,8	10,4	10,7	8,4	8,1	10,7	10,5	12,4
17	Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	8,0	9,6	10,1	8,5	8,1	10,0	9,3	11,7
26	Bilgisayar, Elektronik ve Optik Ürünler	11,9	12,4	12,6	9,9	10,1	12,2	12,5	14,7
30	Diğer Ulaşım Araçları İmalatı	20,4	20,1	18,2	10,1	7,6	11,1	7,2	11,6
21	Eczacılık ve Eczacılığa İlişkin Malzemelerin İmalatı	9,9	12,1	13,2	12,7	12,6	15,9	14,1	16,3
C	İmalat	5,2	6,6	6,4	2,4	2,9	5,7	5,1	7,7

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

(*) Sıralama Nisan 2020'ye göre yapılmıştır.

COVID-19 salgını tüm illerde çalışan sayısında düşüşe neden olmuştur. Ülke genelinde Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre düşüş devam ederken, tedbirlerin tedricen kaldırıldığı Haziran ayı ve sonrasında illerdeki çalışan sayısında geçen senenin aynı dönemine göre düşüş eğilimi azalmış ya da çalışan sayısında artış yaşanmıştır (Şekil 9 ve Şekil 10).

Şekil 9. İllerde Çalışan Sayısı,* %

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

(*) Nisan 2020 dönemindeki yıllık istihdam değişimini göstermektedir.

Doğu Anadolu, Doğu Karadeniz ve Akdeniz bölgelerinde istihdam kayıpları yüksektir. İl bazında çalışan sayılarına bakıldığında, Ardahan, Artvin ve Bayburt'taki istihdam kayıpları önemli boyutlardadır. Benzer şekilde turizm sektöründeki kötü gidişata paralel olarak Antalya ve Muğla'da çalışan sayılarında yüzde 20'ler düzeyinde daralmalar yaşanmıştır. Bölge olarak dikkat çeken diğer iller Tunceli, Bingöl ve Erzincan'dır ve istihdam kayıpları yüzde 10'ları aşmıştır. Söz konusu dağılım turizm, ticaret/perakende ve üretim/ imalat kaynaklı sektörlerin illerdeki istihdamı olumsuz etkilediğini göstermektedir. Turizm sektörüne bağlı illerde pandemi kaynaklı negatif ayrışma devam etmektedir (Şekil 10).

Şekil 10. Çalışan Sayısı En Fazla Azalan İlk 10 İl (Ocak-Ağustos 2020),* %

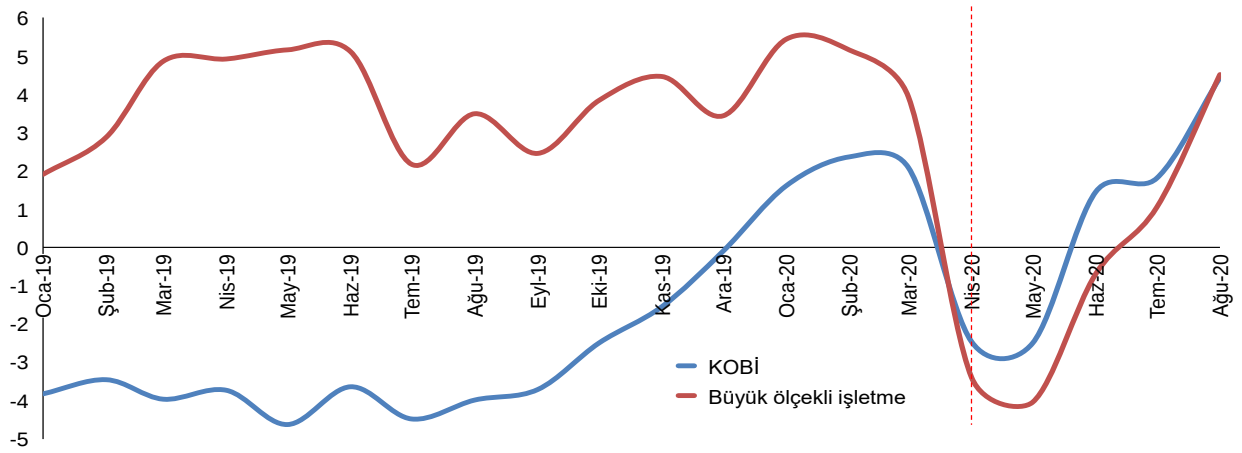
İl	Ocak 2020-2019	Şubat 2020-2019	Mart 2020-2019	Nisan 2020-2019	Mayıs 2020-2019	Haziran 2020-2019	Temmuz 2020-2019	Ağustos 2020-2019
Ardahan	-25,0	-22,7	-18,9	-24,3	-22,8	-14,3	-12,9	-8,3
Antalya	5,2	5,5	-1,7	-19,1	-23,3	-22,1	-19,0	-11,2
Bayburt	-3,9	-10,7	-8,6	-18,4	-17,6	-11,4	-6,6	1,6
Muğla	2,4	3,8	0,0	-16,5	-23,5	-19,7	-13,2	-7,5
Artvin	-3,0	-5,6	-8,1	-13,8	-11,4	-7,1	-3,2	4,5
Kilis	0,6	-7,6	-9,0	-13,5	-15,3	-12,3	-9,9	-5,2
Çankırı	-3,0	-1,5	-3,3	-12,3	-5,1	1,0	3,3	6,2
Bingöl	-2,8	-6,4	-7,7	-12,3	-13,9	-6,5	-3,0	-1,9
Tunceli	-1,4	-4,0	-0,9	-11,2	-9,9	-2,8	2,6	8,1
Erzincan	3,0	-5,3	-4,6	-10,9	-12,4	-2,9	-3,3	6,7
TR Geneli	2,4	2,9	2,5	-2,7	-2,8	1,0	1,7	4,5

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

(*) Sıralama Nisan 2020'ye göre yapılmıştır.

KOBİ'ler salgına hazırlıksız yakalanmıştır. İşletmeleri ölçeklerine göre değerlendirdiğimizde, geçmişe dönük önemli bir ayrışma dikkat çekmektedir. Büyük ölçekli firmaların çalışan sayılarında 2019 yılı boyunca artışlar devam etmiş, Mart-Nisan 2020 döneminde pandemi nedeniyle söz konusu pozitif eğilim kesintiye uğramıştır. Tedbirlerin kalkmasıyla bu gruptaki istihdam kayıplarının büyük ölçüde telafi edildiği gözlenmektedir. Diğer taraftan, küçük ve orta büyüklükteki işletmelerde (KOBİ) 2019 yılı son çeyreğine kadar olumsuz koşullar hâkimdir ve toparlanma süreci tamamlanmadan salgın etkileri baş göstermiştir. Veriler, Nisan ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre çalışan sayısının KOBİ'lerde yüzde 2,5, büyük ölçekli işletmelerde yüzde 3,4 azaldığını; Ağustos 2020'de ise yıllık değişimlerin büyük ölçekli işletmelerde yüzde 4,5, KOBİ'lerde de yüzde 4,4 artış yönünde olduğunu göstermektedir (Şekil 11).

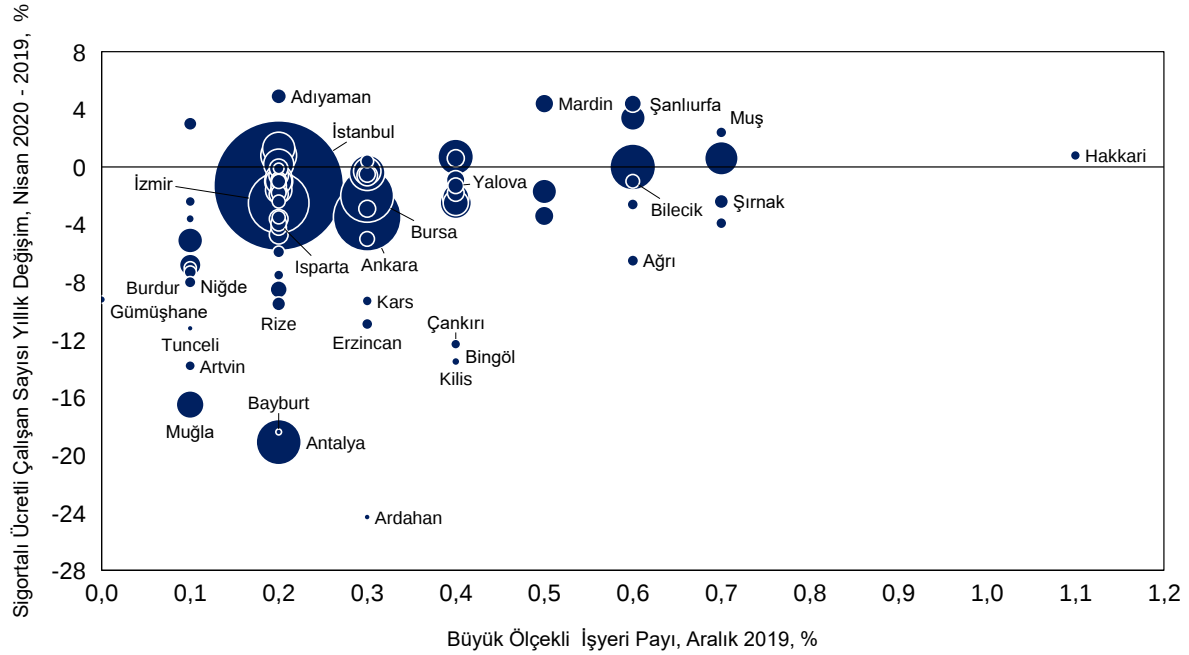
Şekil 1. Firma Ölçeğine Göre Çalışan Sayısındaki Yıllık Değişim (Ocak 2019–Ağustos 2020), %

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

KOBİ yoğunluklu iller salgından daha fazla etkilenmiştir. Büyük ölçekli işletmelerin payının daha düşük olduğu illerde, çalışan sayısı daha fazla azalış göstermiştir. Nitekim çalışan sayısının en fazla azaldığı Ardahan, Antalya, Bayburt, Muğla, Artvin ve Kilis illerinde büyük ölçekli işyerlerinin payının daha düşük olduğu görülmektedir (Şekil 11 ve Şekil 12).

Şekil 12. İldeki Sigortalı Ücretli Çalışan Sayısı Değişimi (Nisan 2019–Nisan 2020) ve Büyük Ölçekli İşyeri Sayısının Payı (Aralık 2019),* %

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

(*) Daire büyüklüğü Nisan 2020 4/a sigortalı ücretli çalışan sayısını ifade etmektedir.

Kadın istihdamındaki toparlanma daha geç ve sınırlıdır. Cinsiyet ayrımında dağılımlar, 2020 yılı Nisan ve Mayıs aylarında kadın ve erkek istihdamında geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık yüzde 3 dolayında düşüşler gerçekleştiğini göstermektedir. Mayıs ayında etkiler kadın istihdamında derinleşirken, toparlanma da bu grupta daha gecikmeli gerçekleşmiştir (Şekil 13).

Şekil 2. Cinsiyete Göre Çalışan Sayısındaki Yıllık Değişim (Ocak – Ağustos 2020), %

	Ocak 2020-2019	Şubat 2020-2019	Mart 2020-2019	Nisan 2020-2019	Mayıs 2020-2019	Haziran 2020-2019	Temmuz 2020-2019	Ağustos 2020-2019
Kadın istihdam	4,0	4,3	3,2	-2,4	-3,2	-0,1	1,7	3,9
Erkek istihdam	1,6	2,3	2,1	-2,8	-2,7	1,5	1,6	4,7
Toplam istihdam	2,4	2,9	2,5	-2,7	-2,8	1,0	1,7	4,5

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

Pandemi etkilerinin yoğun olduğu hizmet sektörlerinde ve illerde çalışan kadınlar süreçten en olumsuz etkilenen grup olmuştur. Kadın istihdamına sektör detayında bakıldığında; Nisan 2020’de geçen yılın aynı dönemine kadın istihdamı en hızlı azalan sektörlerin hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleri olduğu görülmektedir. İller detayında ise, yine bu sektörlerin hâkim olduğu iller öne çıkmaktadır. Kısıtlamaların kaldırılmasıyla kadın

istihdamında kısmi toparlanma gerçekleşmiştir; Ağustos 2020'de kadın istihdamı geçen yılın aynı dönemine göre 16 ilde azalırken, 65 ilde artmıştır (Şekil 14).

Şekil 3. Kadın Zorunlu Sigortalı Çalışan Sayısı Yıllık Değişimi (Ocak-Ağustos 2020),* %

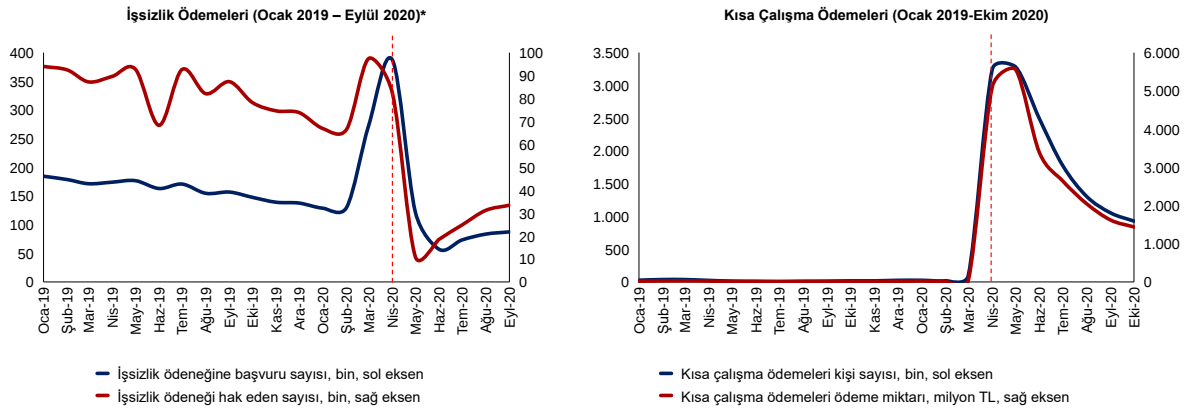
Nace Kodu	Faaliyet Adı	Ocak 2020-2019	Şubat 2020-2019	Mart 2020-2019	Nisan 2020-2019	Mayıs 2020-2019	Haziran 2020-2019	Temmuz 2020-2019	Ağustos 2020-2019
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım	-32,3	-36,4	-40,9	-42,2	-41,5	-38,8	-54,4	-54,3
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8,3	9,3	1,9	-17,6	-19,8	-17,1	-12,5	-6,7
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-4,2	-7,8	-9,9	-15,4	-16,3	-14,4	-9,2	-6,4
F	İnşaat	-12,2	-10,7	-10,1	-12,7	-11,6	-5,2	-2,4	3,7
A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	-0,2	-7,3	-6,9	-10,1	-11,3	-6,8	-4,8	2,2
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	-4,4	-6,2	-6,3	-9,3	-9,2	-7,4	-0,9	6,3
R	Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	7,2	10,2	3,3	-8,4	-10,0	-8,2	-10,3	-12,3
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri	5,2	6,2	4,4	-6,0	-6,0	-5,6	-5,0	0,9
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,7	1,7	0,6	-4,5	-6,6	-5,9	2,2	-2,2
P	Eğitim	5,0	4,8	1,9	-2,6	-4,4	2,3	1,6	2,8
	Toplam	4,0	4,3	3,2	-2,4	-3,2	-0,1	1,7	3,9
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	2,5	3,5	2,7	-1,1	-2,9	0,9	0,3	4,7
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	-0,1	1,1	1,5	-0,6	-0,9	0,4	-0,9	0,8
H	Ulaştırma ve Depolama	5,5	6,2	5,5	-0,2	0,3	1,9	4,1	6,7
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	3,6	5,2	5,3	0,7	-0,1	2,4	2,5	3,4
U	Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	13,6	11,1	4,6	0,9	0,5	-1,5	-2,0	-3,0
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	3,3	3,5	4,8	2,5	2,8	4,8	3,5	0,7
O	Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	14,1	10,9	6,3	2,6	1,2	12,0	9,4	11,4
C	İmalat	6,0	7,5	7,4	2,8	3,0	6,1	5,7	8,7
J	Bilgi ve İletişim	9,7	10,1	9,2	4,9	5,0	7,2	7,3	7,8
L	Gayrimenkul Faaliyetleri	11,2	13,9	14,3	9,6	6,0	10,0	10,0	14,3
	Ek-9 Ev Hizmetlerinde 10 Günden Fazla Çalışanlar	8,0	11,0	13,2	10,6	8,9	10,5	17,3	25,2
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	12,2	12,5	15,2	14,1	14,2	18,1	18,5	20,3

Kaynak: SGK ve TEPAV hesaplamaları

(*) Sıralama Nisan 2020'ye göre yapılmıştır.

Kayıtlı istihdamda olan dört kişiden biri kısa çalışma ödeneğinden faydalanmıştır. Mevcut işsizlik ödemelerinin yanı sıra, Sosyal Koruma Kalkanı kapsamında 26 Mart 2020 tarihi itibarıyla kısa çalışma ödeneği uygulaması başlatılmıştır. Bu çerçevede, işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen en az dört hafta süreyle durdurulması hallerinde, üç ayı aşmamak üzere sigortalılara çalışmadıkları dönem için gelir desteği sağlanmaktadır. Mart ve Nisan aylarında işsizlik ödeneğine başvuran sayıları yüksek düzeylerdeyken (Mart 2020'de yüzde 52,2, Nisan 2020'de yüzde 117,4), kısa çalışma ödeneği uygulamasının devreye girmesiyle başvurular azalmıştır. Kısa çalışma ödeneği uygulamasından yararlanan kişi sayısı ise Mart-Ekim 2020 döneminde 3,6 milyona ulaşmış, toplam ödenek de 21,8 milyar TL tutarında gerçekleşmiştir (Şekil 15).

Şekil 4. İstihdamı Korumaya Yönelik Tedbirler Kapsamında Yapılan Ödemeler

Kaynak: İŞKUR ve TEPAV hesaplamaları

(*) Mevsimsellikten arındırılmış verilerdir.

Gelecek dönem istihdam beklentileri olumsuzdur. Kayıtlı istihdam verileri, COVID-19 salgınının tüm sektörlerde ve illerde etkili olduğunu, başta hizmet sektörleri olmak üzere etkilerin sürdüğünü göstermektedir. Sanayinin gelişmiş olduğu bölgelerde ve büyük ölçekli firmalarda etkilenme şiddeti azalırken, Akdeniz, Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz bölgelerinde ve KOBİ'lerde artmaktadır. Kadın istihdamı da süreçten daha olumsuz etkilenmiştir. Diğer taraftan, sigortalı çalışanların önemli bir kesimi kısa çalışma ödeneğinden yararlanmıştır. İlgili uygulamanın yılsonuna kadar geçerli olması ve pandemide ikinci dalga nedeniyle sosyal hayatı kısıtlayıcı tedbirlerin tekrar gündeme gelmesi istihdamı gelecek dönemde sınırlandıracak unsurlardır.

Ek. COVID-19 Kapsamında Türkiye’de Alınan Önlemlerin Kronolojik Listesi⁶

30 Kasım 2020
· Ülke genelinde hafta içerisinde yer alan günlerde (Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe ve Cuma) 21.00-05.00 saatleri arasında sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacaktır. Hafta sonları; Cuma günleri saat 21.00’de başlayacak, Cumartesi ve Pazar günlerinin tamamını kapsayacak ve Pazartesi günleri saat 05.00’de tamamlanacak şekilde sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacaktır. · Lokanta ve restoran tarzı işyerleri, sokağa çıkma kısıtlamasının olduğu Cumartesi ve Pazar günleri 10.00-20.00 saatleri arasında sadece paket servis şeklinde hizmet verecektir. · Kamu kurum ve kuruluşlarının günlük çalışma başlama ve bitiş saatleri 10.00-16.00 arası olacak şekilde belirlenecektir. · Yüzme havuzu, hamam, sauna, masaj salonu ve lunaparkların faaliyetleri durdurulacaktır. · 65 yaş ve üzeri ile 20 yaş altı kişiler şehir içi toplu ulaşım araçlarını kullanamayacaktır. · Şehir içi toplu ulaşım araçlarında yaşanan yoğunluğun azaltılması amacıyla alınması gereken tedbirler İlçe Umumi Hıfzıssıhha Kurullarınca belirlenecektir. · Cenaze namazları, en fazla 30 kişiyle kılınacak, nikahlar da bu sayıyı geçmeyecektir. · AVM'lere girişte HES kodu uygulamasına geçilecektir. · AVM, semt pazarı, kalabalık caddeler ile meydanlara girebilecek kişi sayısı Umumi Hıfzıssıhha Kurulu kararı ile sınırlanabilecektir. · Evlerde gün, mevlit, taziye, yılbaşı kutlaması gibi insanların bir araya geleceği etkinlikler yapılmayacaktır. · Market, bakkal, kasap, manav gibi işletmeler ile paket hizmet veren yerler, belirlenecek saatlerde hafta sonu kısıtlama dışında kalacaktır. · Ana sınıfı ve benzeri eğitim kurumlarının faaliyetlerine ara verilecektir. · Kısıtlamalar 01.12. tarihi itibarıyla uygulanacaktır.
18 Kasım 2020
· Alışveriş merkezi, market, berber, kuaför ve güzellik merkezleri sadece saat 10.00 ile 20.00 arasında hizmet verebilecektir. · Restoran, pastane, kafe, kafeterya gibi yeme içme yerleri 10.00 ile 20.00 saatleri arasında sadece paket servis veya gel al hizmeti verecek şekilde açık olabilecektir. Saat 20:00'den sonra sadece telefonla ya da online sipariş üzerine paket servis hizmeti verilebilecektir. · Tüm illerde 65 yaş ve üzeri kişiler gün içerisinde 10.00 ile 13.00 saatleri, 20 yaş altı kişiler ise gün içerisinde 13.00 ile 16.00 saatleri arasında sokağa çıkabilecektir. · Hafta sonları 10.00-20.00 saatleri dışında sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacaktır. · Ara tatilde olan okullardaki eğitim-öğretim, yıl sonuna kadar online olarak sürdürülecektir. · Sinemalar yılsonuna kadar kapalı olacaktır. · Yeni bir karar alınıncaya kadar kıraathane, kır bahçesi, internet kafe/salonu, elektronik oyun salonları, bilardo salonları, lokaller ve çay bahçelerinin faaliyetleri durdurulacaktır. · Halı sahaların faaliyetlerine ara verilecek, spor müsabakaları seyircisiz oynamaya devam edecektir. · Önlemler 20.11.2020 Cuma günü saat 20.00 den itibaren geçerli olacaktır.
11 Kasım 2020
· Tüm illerde 65 yaş ve üzeri vatandaşların gün içerisinde saat 10.00-16.00 arasında sokağa çıkabilmelerine, bu saatler dışında sokağa çıkmamalarına dair kısıtlamaya gidilecektir. · Vatandaşların yoğun olarak bulunduğu açık alanlarda, özellikle cadde ve sokaklarda, meydanlar ve toplu taşıma araç durakları gibi alanlarda, sigara içmek yasaklanacaktır. · Önlemler 12 Kasım 2020 tarihinden itibaren geçerli olacaktır.
3 Kasım 2020
· Özel sektör ve kamuda esnek mesai uygulaması teşvik edilecektir. İstanbul'da 60 yaş üstü çalışanlar, hamileler, kronik rahatsızlığı olanlar, 10 yaş ve altı çocuğu bulunan kadınlar evden çalışabilecektir. · Paket servis hariç olmak üzere, lokanta, restoran, hastane ile berber, kuaför, nikah, düğün salonu, yüzme havuzu, hamam, kaplıca, sauna, internet cafe, halı saha, tiyatro, sinema, konser salonu ve benzeri tüm iş yerleri saat 22.00'ye kadar hizmet verebilecektir. · Pazar yeri ve market gibi yoğun insan hareketliliğinin olduğu yerlerdeki denetimler artırılacaktır.

⁶ T.C. İşçileri Bakanlığı ve Alman-Türk Ticaret Sanayi Odası kaynaklarından derlenmiştir.

30 Eylül 2020
· Tüm konaklama tesislerine kabullerde HES kodu zorunlu hale getirildi.
23 Eylül 2020
· Hayat Eve Sığar (HES) kodu 23 Eylül 2020 itibarıyla tüm kamu kurum ve kuruluşlarına girişte zorunlu hale getirildi.
12 Eylül 2020
· Şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan firmalar (otobüs, midibüs, minibüs vb.) tarafından her türlü biletleme işlemi (internet-telefon üzerinden veya yüz yüze) esnasında müşterilerden HES kodu talep edilecek ve HES kodu olmadan bilet satışı yapılamayacaktır.
8 Eylül 2020
· Restoran, otel, kafe vb. yerlerde saat 24.00'ten sonra müzik yayınına hiçbir şartta izin verilmeyecektir.
· Toplu taşımalarda ayakta yolcu alınmasına izin verilmeyecektir.
· Maske takmayanlara kesilen cezalar tahsil edilecektir.
· Esnek ve kademeli çalışma saatlerin tatbiki sağlanacaktır.
· Ailelerin tercihlerine göre okul öncesi ve 1. sınıftan başlayarak okullar eğitim öğretime açılacaktır.
25 Ağustos 2020
· 26 Ağustos'tan itibaren Adana, Ankara, Ağrı, Bursa, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Kayseri, Konya, Mardin, Şanlıurfa, Van ve Yozgat illerinde; sünnet düğünü, kına gecesi, nişan vb. etkinliklere müsaade edilmeyecektir. Bu illerde düğün ve nikahların en fazla 1 saat süre içerisinde tamamlanması sağlanacaktır.
· Düğün ve nikahlarda toplu yemek verilemeyecek sadece paketli su servisi yapılabilecektir.
26 Haziran 2020
· İnternet kafeleri/salonları ve elektronik oyun yerlerinin, faaliyetlerine izin veren mevzuat hükümleri ile iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tedbirlere ilave olarak genelgede belirtilen tedbirlerin alınması kaydıyla 1 Temmuz tarihinden itibaren faaliyetlerine başlayabilecektir.
9 Haziran 2020
· 65 yaş üstü vatandaşlar haftanın her günü 10.00 ile 20.00 saatleri arasında dışarı çıkabilecektir.
· 18 yaş altı ile ilgili kısıtlama, küçüklerin ebeveynlerinin refakatinde olmaları şartıyla tümüyle kaldırılmıştır.
· Nikah salonları 15 Haziran'dan itibaren düğün salonları ise 1 Temmuz'dan itibaren hizmet vermeye başlayacaktır.
· Lokanta, kafe, kıraathane gibi işletmelerin kapanış saati 22.00'den 00.00'a uzatılmıştır.
· Sinema, tiyatro, gösteri merkezi gibi işletmeler 1 Temmuz'dan itibaren belirlenen kurallara göre faaliyete geçebilecektir.
30 Mayıs 2020
· Şehirlerarası toplu ulaşım araçları ile yapılacak seyahatlerde (otobüs, uçak) seyahat izin belgesi alma zorunluluğu yürürlükten kaldırılmıştır.
· Ankara, Balıkesir, Bursa, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Manisa, Sakarya, Samsun, Van illeri ile Zonguldak ili olmak üzere toplam 15 ildeki şehir giriş-çıkış kısıtlaması 31 Mayıs Pazar günü saat 24.00'dan sonra sonlandırılacaktır.
· 65 yaş ve üzeri vatandaşlarımızın Seyahat İzin Belgesi almaları ve gidecekleri illerden en az bir ay boyunca dönmek şartı ile tek yönlü olarak seyahat edebilmeleri uygulamasına devam edilecektir.
· Sokağa çıkma kısıtlaması devam eden 18 yaş ve altı çocuklar ve gençlerin yanlarında veli/vasisinin bulunması şartı ile Seyahat İzin Belgesi almaksızın şehir içi ve şehirlerarası yolculuk yapabilecekler.
· Lokanta, restoran, kafe, pastane, kıraathane, kahvehane, çay bahçesi, dernek lokalleri 1 Haziran 2020 Pazartesi günü itibarıyla saat 22.00'a kadar hizmet vermeye başlayacaktır.
· Yüzme havuzu, kaplıca, hamam, sauna, SPA merkezleri vb. işletmeler 1 Haziran 2020 Pazartesi günü itibarıyla saat 22.00'a kadar; spor merkezleri/tesislerinin 24.00'a kadar hizmet vermeye başlayacaktır.
· Park/bahçe, rekreasyon alanları, piknik alanları, mesire ve öğren yerleri ile sahil bantlarında spor, yürüyüş, gezi, balık tutma vb. faaliyetlere 1 Haziran 2020 Pazartesi gününden itibaren başlanacaktır.
· Giyim, oyuncak, süs eşyası, çanta vb. maddelerinin satışının yapıldığı tüm pazarlar 1 Haziran 2020 Pazartesi gününden itibaren faaliyete başlayacaktır.
28 Mayıs 2020
· 1 Haziran itibarıyla seyahat kısıtlamaları kalkacak ve kamu personeli normal mesaiye başlayacaktır.
· Kreşler ve gündüz bakım evlerinin tamamı da buna uygun şekilde 1 Haziran'da açılacaktır.

- 65 yaş üstünün sokağa çıkma sınırlaması devam edecektir; Pazar günleri 14.00 ile 20.00 saatleri arasında istisna kapsamında olma uygulaması devam edecektir. Esnaf ve sanatkar olarak işletme sahibi 65 yaş üstü vatandaşlarımız maske, mesafe, temizlik şartına riayet şartıyla işinin başında bulunabilecektir.
- 20 yaş altıyla ilgili sokağa çıkma uygulamasını 18 yaşa indirilmiştir. 0-18 yaş grubunun tamamı Çarşamba ve Cuma günleri 14.00-20.00 saatleri arasında sokağa çıkma kısıtlamasına tabi olmayacaktır.
- Yol güzergahlarındaki dinlenme tesisleri de 1 Haziran'da hizmet vermeye devam edecektir.
- Plajlar, millî parklar ve bahçeler belirlenen kurallar dahilinde 1 Haziran'dan itibaren faaliyete geçebilecek. Müze ve ören yerleri, hayvan satış yerleri de 1 Haziran'da açılacaktır.
- Deniz turizmi, balıkçılığı ve taşımacılığı ile ilgili sınırlamalar da belirlenen kurallar dahilinde kaldırılmıştır.
- Sürücü kursları ve benzeri kurslar 1 Haziran'dan itibaren hizmet verebilecektir.
- Kütüphaneler, millet kütüphaneleri, gençlik merkezleri, gençlik kampları 1 Haziran'dan itibaren belirlenen şartlar dahilinde faaliyetlerini sürdürebilecek. Bağlı oldukları kurumlar onların kendi iç şartlarını belirleyecektir.
- Bireysel sporlarla ilgili sınırlamalar kaldırılmıştır. Spor tesisleri ile içlerindeki tesisler gece 24.00'e kadar hizmet verebilecektir.
- Açık havada oturma yeri olan yerlerdeki konserler yine saat 24.00 ile sınırlı olmak üzere başlayabilecektir.
- Hipodromlar 10 Haziran'dan itibaren yeniden faaliyete geçebilecektir.

21 Mayıs 2020

- Yurt dışından gelenlerin 14 günlük izolasyonları artık yurtlarda yapılmayacaktır.
- 25 ilde maske zorunluluğu getirilmiştir.

7 Mayıs 2020

- Mahalle/semt pazarlarında; giyim, oyuncak, çiçek, fide, züccaciye/nalburiye vb. ihtiyaç malzemelerinin satışının geçici süreliğine kısıtlanmasına ilişkin alınan karar, 11 Mayıs'tan itibaren geçerli olmak üzere kaldırılmıştır.

6 Mayıs 2020

- Berber, güzellik salonu/merkezi, kuaför vb. iş yerlerinin, Koronavirüs salgının etkileri gözetilerek belirlenecek kurallara uyulması kaydıyla 11.05.2020 tarihinde faaliyete geçebileceklerine ilişkin karar alınmıştır.

4 Mayıs 2020

- İstanbul, Ankara ve İzmir'deki Ticari taksilerin plakalarının son hanelerine göre gün aşırı olarak trafiğe çıkmalarına ilişkin kısıtlamanın 4 Mayıs 2020 saat 24.00 itibarıyla sona ermesine karar verilmiştir.
- 65 yaş üstü grubun, ilk etapta, sokağa çıkma sınırlandırması günlerinin birinde ve dört saat süreyle, yürüme mesafesiyle tahditli olarak dışarı çıkabilme imkânı getirilmiştir. İlk uygulama 10 Mayıs Pazar günü saat 11 ile 15 saatleri arasında gerçekleştirilecektir.
- 20 yaş altı için ise 0-14 yaş grubu hafta içinde, 13 Mayıs Çarşamba günü, yine 11 ile 15 saatleri arasında, 15-20 yaş grubunun ise 15 Mayıs Cuma günü dışarı çıkabilecektir.

30 Nisan 2020

- Türkiye'de 30 büyük şehir ile akciğer rahatsızlıklarının sık görüldüğü Zonguldak ili belirli istisnalar haricinde araç giriş-çıkışına kapatılmıştır.
- 20 yaş altı için sokağa çıkma yasağı getirilmiştir.
- Pazar yerleri ve marketler gibi insanların toplu şekilde bulunduğu tüm alanlarda herkesin maske takması zorunlu hale getirildi.

30 Mart 2020

- 30 Mart 2020 tarihi Pazartesi saat 00.01'den itibaren İstanbul, Ankara ve İzmir illerinde kayıtlı ticari taksilerin trafiğe çıkışlarında plakasının son hanesine göre sınırlamaya gidilecektir.

27 Mart 2020

- Giyim, oyuncak, süs eşyası, çanta vb zaruri olmayan ihtiyaç maddelerinin satışının yapıldığı tüm pazarların faaliyetleri 27 Mart saat 17.00 itibarıyla geçici bir süreliğine durdurulacaktır.
- 28-29 Mart 2020 tarihleri başta olmak üzere virüsle mücadele sağlanıncaya kadar hafta sonlarında, il ve ilçelerde vatandaşların sahil bantları, mesire ve ören yerlerinde, piknik alanlarında; piknik yapmak, balık tutmak, spor, yürüyüş vb. faaliyette bulunmak yasaklanacaktır. İl ve ilçelerin durumuna göre bu tedbirler hafta içi günlerine de yaygınlaştırılabilecektir.
- İller arası otobüs seferleri 28.03.2020 tarihi 17.00'den itibaren ancak valiliklerin izni ile yapılabilir. Seyahat edecek kişilere Valiliklerce seyahat izin belgesi düzenlenecektir.
- Kamuda olduğu gibi özel sektörde de minimum personelle esnek çalışma sistemine geçilecektir.
- Toplu taşıma araçlarında seyrek oturma düzeni uygulanacaktır.
- Askerler 14 gün karantina kuralına uygun şekilde kontrollü olarak celp ve terhis uygulamasına tabi tutulacaktır.

COVID-19'UN BİRİNCİ DALGASINDA İSTİHDAM GELİŞMELERİ

· Yurt dışı uçuşlar tamamen sona erdirilmiştir.
21 Mart 2020
- Berber, kuaför, güzellik merkezlerinin faaliyetleri 21 Mart saat 18.00 itibarıyla geçici süreliğine durdurulacaktır. 21.03.2020 tarihi saat 24.00'den sonra 65 yaş ve üstü vatandaşlarımız ile anılan kronik rahatsızlıklara sahip vatandaşlarımızın ikametlerinden dışarı çıkmaları, açık alanlarda, parklarda dolaşmaları ve toplu ulaşım araçları ile seyahat etmeleri sınırlandırılarak sokağa çıkmaları yasaklanacaktır. - İçkili ve/veya içkisiz tüm lokanta ve restoranlar ile pastane ve benzeri işyerleri 23 Mart 2020 saat 24.00 itibarıyla sadece paket servis, gel-al benzeri şekilde, müşterilerin oturmasına müsaade etmeden hizmet verecektir. - Türkiye uçuş trafiğini birçok ülkeye kapatmıştır.
19 Mart 2020
- Nisan ayında yapılması gereken 9 sınav ertelenmiştir. - Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, Süper Lig'in ertelendiğini açıkladı. Basketbol ve voleybol ligleri de ertelendi.
17 Mart 2020
- Tiyatro, sinema, gösteri merkezi, konser salonu, nişan düğün salonu, çalgılı müzikli lokanta, kafe, gazino, birahane, taverna, kahvehane, kiraathane, kafeterya, kır bahçesi, nargile salonu, internet kafe, her türlü oyun salonları, her türlü kapalı çocuk oyun alanları, çay bahçesi, dernek lokalleri, lunapark, yüzme havuzu, hamam, sauna, kaplıca, masaj salonu, SPA ve spor merkezlerinin faaliyetleri geçici bir süreliğine durdurulmuştur. - Türkiye, virüsün hızla yayıldığı bazı ülkelerden yolcu taşımacılığına yasak getirmiştir.
16 Mart 2020
- Yurt dışından İstanbul'a gelecek vatandaşların 14 gün süreyle karantina/gözetim altına alınacağı bildirildi. - Yükseköğretim Kurulu (YÖK) koronavirüs tehdidi nedeniyle üniversitelere verilen üç haftalık arada öğrencilerin eğitimlerinin aksamaması ve akademik takvimin sekteye uğramaması için 23 Mart'tan itibaren uzaktan eğitim uygulayacaktır. - Noterlik uygulamasının durdurulduğu ve yeni dava açmanın, icra takibi başlatmanın da UYAP üzerinden yapılabileceği belirtildi. - Sağlık personelinin yasal mazeretleri hariç yıllık izinlerinin durdurulması kararı alınmıştır.
15 Mart 2020
· Umreden dönen vatandaşların öğrenci yurtlarında karantinaya alınması uygulaması başlatılmıştır.
13 Mart 2020
- Uluslararası Basketbol Federasyonu (FIBA), 13 Mart 2020'den itibaren kendilerine bağlı tüm organizasyonları durdurdu. - Kültür-sanat faaliyetleri Nisan sonuna kadar ertelenmiştir. - Kamuda çalışan hamilelere, süt izninde olanlara, engellilere ve 60 yaş üzeri personele 12 gün idari izin verilmiştir.
12 Mart 2020
· Milli Eğitim Bakanlığı, öğrenciler, öğretmenler ve velilerin sağlığı için ülke genelindeki bütün okulların 30 Mart Pazartesi'ne kadar 2 hafta süreyle tatil edilmesine karar vermiştir. Uzaktan eğitim, hem internet, hem televizyon aracılığıyla verilerek tüm çocukların erişebilmesine imkan tanınmıştır.
10 Mart 2020
· Sağlık Bakanlığı ülkede ilk defa, Avrupa'dan gelen bir Türk vatandaşında Covid-19 testinin pozitif olduğunun bilgisini kamuoyuyla paylaştı.
6 Mart 2020
- Son 14 gün içerisinde İtalya'da bulunan yabancı uyrukluların Türkiye'ye girişi yasaklandı. - Türkiye kendi vatandaşları için de 14 günlük evde karantina zorunluğunu getirdi.
29 Şubat 2020
· Covid-19 önlemleri kapsamında Irak, İtalya ve Güney Kore'den yolcu taşımacılığına yasak getirildi.
23 Şubat 2020
· Covid-19 önlemleri kapsamında Türkiye ile İran arasındaki tüm kara ve demiryolu geçişleri durduruldu ve İran üzerinden yapılan kara yolu taşımacılığı Gürcistan'a kaydırıldı.

COVID-19'UN BİRİNCİ DALGASINDA İSTİHDAM GELİŞMELERİ

3 Şubat 2020

- Covid-19 önlemleri kapsamında virüsün çıkış yeri olan Çin'den yolcu taşımacılığına yasak getirildi.

27 Ocak 2020

- Dışişleri Bakanlığı tarafından seyahat uyarıları yayınlanmaya başlandı.

20 Ocak 2020

- Çin'in Vuhan şehri, Honkong, Endonezya, Hindistan, Filipinler, Malezya, Myanmar, Singapur, Tayland, Tayvan, Amerika, Rusya ve Vietnam'dan gelen yolcuların tamamı Türkiye'ye girişte taramadan geçirilmeye başlandı.

10 Ocak 2020

- Bilim kurulu oluşturuldu ve Covid-19 ile ilgili gelişmeler anlık takibe alındı.

6 Ocak 2020

- Sağlık Bakanlığı bünyesinde Covid-19 operasyon merkezi kuruldu.